

7

ጥበብ ለሰላም፡
#ኦርጅኒዝም
#Artivism

07 ጥበብ ለሰላም፡ #አርቲቪዝም (#ARTIVISM) ይዘቶች

ጥያቄዎች ለቡድን ውይይት

ስትራቴጂዎች ለባህላዊ ሰላም ግንባታ

#DEFYHATENOW የማህበራዊ ሚደያ #PEACEJAM

#DEFYHATENOW የጥላቻ ንግግርን በጥበብ መዋጋት

መነሻነብ / ግጥም

ጥበብ እና ማህበራዊ ለውጥ

#DEFYHATENOW | ምዕራፍ 7

ጥበብ ለሰላም፡ #ኦርቲቪዝም (#ARTIVISM)

?

ሊታሰብላቸው ሚገቡ ጥያቄዎች

ባህል ሰላም ግንባታ ላይ እንዴት ተጽዕኖ ያደርጋል?

ጥበብ ለዘላቂ ሰላም ምን አስተዋፆ ሊኖረው ይችላል?

#ኦርቲቪዝም ለህብረተሰቡ አስፈላጊ የሆነው ለምንድነው?

- ባህላዊ እንቅስቃሴዎች ለሰላም ግንባታ እንዴት አስተዋፆ ያደርጋሉ?
- የእነዚህ እንቅስቃሴዎች የጋራ ነገሮች ምንድን ናቸው?
- ከእርስዎ የሰላም አረዳድ ጋር እንዴት ይገናኛሉ?
- ሰላም ግንባታን አዉን ማድረግ ላይ ስኬታማ ናቸው?
- ባህላዊ እንቅስቃሴዎችን እና ሰላም ግንባታን ለማግኘት ሀሳቦን ያስቀምጡ?

ስትራቴጂዎች ለባህላዊ ሰላም ግንባታ

በሰላም ግንባታ ፅንሰ-ሀሳብ መሰረታዊ የማህበረሰብ እርምጃዎች ዙሪያ በ#defyhatenow የተሰሩ አንዳንድ እንቅስቃሴዎች ምሳሌዎች የሚከተሉት ናቸው፡፡ እነዚህ ለሰላም ግንባታ የራስዎን የፈጠራ ዘዴ ለመመስረት የበለጠ ተነሳሽነት በመፍጠር ተዘርዝረዋል፡፡ ይገልጡአቸው፤ ይቀላቅሉአቸው ወይም ያጋርዋቸው ወይም ራስዎን እንቅስቃሴ ይፍጠሩ!

ማህበራዊ ሚዲያ #PeaceJam

#PeaceJam ማህበረሰብ አቀፍ የሰላም ግንባታ ሁነት፤ ሂደት ወይም እንቅስቃሴ ነው፡፡ ሰዎች በተለይ ወጣቶች፤ የባህል ተፅእኖ ፈጣሪዎች ሰላም እና ባህላዊ ወይዶች ላይ ፍላጎት ያላቸው ሰዎች ስለወደፊት ያላቸውን ሃሳብ፤ ራዕይ፤ ተስፋ ይጋራሉ፡፡ ሙዚቀኞች አዲስ ሙዚቃ ለመፍጠር ለልምምድ እንደሚገናኙ #PeaceJam በበይነመርብ ላይ ለሰላም ይገናኛሉ፡፡ ስለዚህ #PeaceJam በተስማሙባቸው ወይም አንድ አባል በጠቆመው መሰረት ውዝዋዜ፤ ቲያትር፤ ሙዚቃ ወይም የተለያዩ የትብብር እርምጃዎች ሊሆኑ ይችላሉ፡፡ በበይነመርብ ብዙ ተሳታፊዎችን አንድ ላይ ከማሰባሰብ እንዲሁም የሰላም እና የትብብር መልክቶችን እንዲያስተላልፉ ከማነሳሳት በስተቀር ሌላ ህጎች የሉትም፡፡

#DEFYHATENOW ማህበራዊ ሚዲያ #PeaceJam እንዴት መስራት ይቻላል?

ማንኛውም ሰዉ የራሱን #PeaceJam ዝግጅት በማዘጋጀት ወይም የራሱን የሰላም መልዕክት በበይነመረብ በማጋራት መጀመር ይችላል።

ሰፋ ያለ ታዳሚዎችን ለመድረስ እና በመልዕክትዎ ላይ የበለጠ ተጽዕኖ ለማሳደር የእርስዎን #PeaceJam ከማንኛውም ዓይነት ዓለም አቀፍ የሰላም ዝግጅት ጋር ያገናኙ። ለምሳሌ፡ የተባበሩት መንግስታት የአለም የሰላም ቀን መስከረም 21፣ የአለም የፕሬስ ነፃነት ቀን ግንቦት 3፣ አለምአቀፍ የሴቶች ቀን መጋቢት 8።

ስለ ማህበራዊ ሚዲያ የሰላም ገጽታ የተሻለ ግንዛቤ ለማግኘት የበይነመረብ ሰርጦችን ለአዎንታዊ ባህላዊ ለውጥ መጠቀም ከትትልን ለማገዝ የማህበራዊ ሚዲያ ልጥፎች ላይ **#PeaceJam #Act4Peace** እና **#defyhatenow** ሀሽታላችን ይጠቀሙ።

የማህበራዊ ሚዲያ ሀይልን ሰላምን በበይነመረብ እና በገሀዱ አለም ለማስተዋወቅ በ**#PeaceJam** ይጠቀሙ።

በኢትዮጵያ እና በዓለም ዙሪያ ያሉ ጓደኞችዎን እና ማህበረሰብዎን የሰላም አምባሳደር እንዲሆኑ ወደ **#defyhatenow**፣ **#PeaceJam** በፌስቡክ፣ ትዊተር፣ ብሎግ፣ ኢንስታግራም፣ ዋትስአፕ፣ **#Peacejam** ይጋብዙ።

#DEFYHATENOW የጥላቻ ንግግርን በጥበብ መዋጋት

#ሰላምለሁሉም (#Peace4ALL) የመዘረቃ ሺድዮ

#የሰላምመንደር (#PeaceVillage) የበይነመረብ እና በገሀዱ አለም ጥላቻ ንግግሮችን በመቃወም ለሰዎች አዎንታዊ እና ትምህርታዊ መልዕክቶችን ለመላክ ሙዚቃን ይጠቀማል። የሙዚቃ ፕሮግራሙ የተቀረፀው ቅድመ-ፍረጃን በደቡብ ሱዳን ለመስበር እና የእርቅ ባህልን ለማዳበር ነው። #ሰላምለሁሉም(#Peace4ALL) ቪዲዮ የተቀዳው ሉሩጃ፣ ቴሬን (ሪይና ካምፕ) ነው። ዋና ዋና ዘፋኞቹ ሼሪይ ዛኒያ (አርራ)፣ ሮናልድ ሉአቴ (ሮኒ ሪድዲምዝ) እና አዳምስ ማንዴላ (ፍሪበይ) ናቸው። በቤንችማርክ ፊልሞች ሞንታክ ተቀረፀ (P4A የካሜራ ቀረፃዎች በ ያስ አልማን፣ ዳይሬክቲንግ እና ኤዲቲንግ በ AB soft።

<https://youtu.be/DxZ-r2tM5-Y>

#ከመጨንዎበፊትያስቡ (#ThinkB4UClick) ግንዛቤ ማስጨበጫ ዘመቻ ሲሆን አላማውም የተሳሳቱ መረጃዎች፣ ሀሰተኛ ዜናዎች እና የጥላቻ ንግግሮችን አደገኛነት በደቡብ ሱዳን ሁኔታ ለማሳየት ነው። ዘመቻው ከህዝብ ጋር የጥላቻ ንግግር መዘዝን እና እንዴት በግልሰብ ደረጃ በሚወሰዱ እርምጃዎች ሊስተካከል እንደሚችል ወይይት በማድረግ በበይነመረብ እና በገሀዱ አለም ለዜጎች የእርስ በእርስ ግንኙንት እና ፍሬያማ እና በመረጃ ላይ የተመሰረተ ወይይት ደህንነት ያላቸው ስፍራዎች ማድረግን አላማ ያደረገ ነው። አርቲስት፣ በፍሪበይ እና ሼሪይ ዛኒያ፣ ግጥም፣ በፍሪበይ አዳምስ፣ ፕሮዲዩሰር፣ በቤንችማርክ ፊልሞች፣ አሩዋ፣ ኡጋንዳ።

Artist : Free-Boy and Sherry Zania Lyrics : Free-Boy Adams

Producer : Benchmark Films, Arua, Uganda

#ከመጨንዎበፊትያስቡ #ThinkB4UClick ቪዲዮ

https://youtu.be/UMz6s_m0q_I

DEFY! ፊልም

DEFY!(ዲፋይ) አንጋፋ ፖለቲከኛ ክቡር ዴቪስ ለማህበራዊ ድረ ገፅ የተፈጠረባቸውን አዲስ እምቅ ፍላጎት እና ማህበራዊ ድረ ገፅን ፕሮፖጋንዳ እና አሉባልታ ለማስራጨት መጠቀም ያለውን አደጋ የሚተርክ ልቦለድ ነው።

ተዋንያን ሲልያኖ የክዌ፣ ዶከር ስቴፈን፣ ዊኒ ጆሴፍ፣ ኒኮሊ ማርያም ፕሮዲዩሰር ኤስኬፒ ሳዉዝ ሱዳን፣ ቢልፓም ስቴዲዮ ከ r0g_agency ጋር ዳይሬክተር ኢግልይ ሀኪም ኢግልይ ፀሀፊ ሳም ሉኩዱ

<https://youtu.be/vpvslQTHBSI>

መነባነብ / ግጥም

የጥላ ተእይንት በገርልስፎርአርት (Girls4Art)

<https://youtu.be/XdfUbMdJPeM>

መነባነብ by Lena Coco Kovats

እየጮህሽም ቢሆን
ወይ እየተንሾካሽከሽ
በፍረህት ከንድሽን እንቀሳቅሰሽ
ወይም መታየት ሳትፈልገ
የሚነገር ታሪክ አለሽ

በንግግር ወይ በግጥም
በተለይ አሁን

መልመጃ ምሳሌ የራሱን 'ኢለቭኒ' (Elevenie) እንዴት መስራት ይቻላል by Lena Coco Kovats

በ 5 መስመሮች ላይ ባለ አስራ አንድ ቃል ግጥም ይፍጠሩ

- ☐ ማንኛውም ርዕስ ሊሆን ይችላል፡፡
- ☐ በመጀመርያዉ መስመር ላይ 1 ቃል፣ በሁለተኛዉ መስመር ላይ 2 ቃል፣ በሶስተኛዉ መስመር ላይ 3 ቃል፣ በአራተኛዉ መስመር ላይ 4 ቃል በአምስተኛዉ መስመር ላይ 1 ቃል ተጠቀሙ፡፡
- ☐ ከዛም ለአድማጮቻችሁ አንብቡላቸው፡፡

ምሳሌ - የዓለም ፍልስፍና ቀን 2019 ፣ ቡዌ ካሜሩን

የጥላ ተእይንት በገርልስፎርአርት (Girls4Art) በመነባነብ ዝግጅት ከካሜሮናዊዉ አርቲስት ማክ አሉንግ በሩብ አመት ሀገራዊ ሁለት ቋንቋ ተናጋሪዎች መድረክ ለመነባነብ ጥበብ መገለጫ እና ሌሎች የፈጠራ የመድከ ላይ ተእይንቶች ጥበባት

<https://www.sysyhouseoffame.org/>

<https://strawacademy.org/>

<https://www.macalunge.com/>

ጥበብ እና ማህበራዊ ለውጥ

#እናታባን (#AnaTaban)

በደቡብ ሱዳን ወጣት ፈጣሪዎች “የደከሙ” ደቡብ ሱዳናውያንን ለመደገፍ የተጀመረ ዘመቻ እና እንቅስቃሴ፡፡

<https://www.facebook.com/AnatabanSouthSudan/>

በሚከተሉት አሴቶች መሰረት ለሁሉም ክፍት ነው፡፡

አንድነት

አናታባን ከአህዳዎችን እና ወንድሞቻችን ጋር እንቆማል በተለይም ተጋላጭ እና ተጎጂ ለሆኑ፡፡

ድፍረት

አናታባን ኢፍተህዊነት በማጋለጥ እናምናለን፡፡

ታማኝነት

አናታባን ግልፅነትን እና ተጠያቂነትን እናበረታታለን

ዜግነት

ሀገራችንን እንወዳለን ሁሉም ዜጋ ሊከበር እና ዋጋ ሊሰጠው ይገባል ሁላችንም ደቡብ ሱዳንን ለመገንባት በጋራ መስራት አለብን፡፡

ጥቃት የለለበት

አናታባን ለየትኛውም የደቡብ ሱዳን ችግር አመፅ መፍትሄ እንዳልሆነ እናምናለን ስለዚህም ለሰላማዊ እንቅስቃሴ የቆምን ነን፡፡

ከፖለቲካ ገለልተኝነት

አናታባን ነፃ እና ከየትኛውም አይነት የፖለቲካ ፓርቲ ገለልተኛ ነው፡፡

#ለውጥእንሁን #BeTheChange

የትኛውም አይነት እራስን የሚገልፅ የፈጠራ ስራ ተራ ዜጎች እርምጃ እንዲወስዱ አንዱ ማነቃቃያ መንገድ ነው፡፡ ቴክኖሎጂ እና ዲጂታል ሚዲያ የጥበብ እንቅስቃሴዎችን ባልታሰበ ፍጥነት እና ተደራሽነት እንዲያድጉ አድርጎአል፡፡ ማህበራዊ ሚዲያዎችን የሰረፀ፣ የተዛቡ አመለካከቶችን እና ቅድመ-ፍረጃዎችን ለመለወጥ በተደጋጋሚ ለታፈኑ ድምጾች ወይም መልክታቸውን ማስተላለፍ መንገድ ላጡ ልንጠቀምባቸው እንችላለን፡፡ ይህም ሰዎች የቆዩ መሰናከሎችን የሚሰብሩበት አዲስ የበይነመረብ የጥበብ እንቅስቃሴ ፈጠራ መወለድ ምክንያት ሆኖአል፡፡ ብዙ የጥበብ እንቅስቃሴዎች ፈጠራ በተሞላባቸው ግንኙነቶች እና ገለፃዎች አዳዲስ እይታዎችን ለማመቻቸት፣ ወይም የሰዎችን ለማዳበር እና የርህራሄ ባህልን ለመገንባት እየሰሩ ነው፡፡

አርቴርያል ኔትወርክ - ጥበብ ለማህበራዊ ለውጥ

በአፍሪካ ደረጃ ሰብአዊ መብት እና ድህነት ላይ የሚሰራ የጥበብ መድረክ ነው፡፡ አርቴርያል ተለዋዋጭ የፓን አፍሪካ የሲቪል ማህበረሰብ አርቲስቶች ኔትወርክ፣ ስለ ባህላዊ ጉዳይ ማህበረሰብ አንቂዎች፣ ስራ ፈጣሪዎች፣ ኢንተርፕራይዞች፣ መንግስታዊ ያልሆኑ ደርጅቶች፣ ተቆማት እና በአፍሪካ የፈጠራ እና ባህላዊ ሴክተር ላይ ለጋሽ ድርጅቶችን ያካትታል፡፡

<http://www.arterialnetwork.org>

#የጥቁሮችሀይወትዋጋአለዉ (#BlackLivesMatter)

የጥቁሮች ሀይወት ዋጋ አለዉ (ብላክ ላይፍስ ማተር) ምዕራፍን መሰረት ያደረገ በአባላት የሚመራ አለማቀፍዊ ኔትወርክ ነው፡፡ ተልዕኮውም አካባቢያዊ ሀይል በመገንባት መንግስት በጥቁሮች ላይ እየደረሰ ባለዉ ጥቃት ጣልቃ መግባት ነው፡፡ የሁሉንም ጥቁሮች ሀይወት ዋጋ እንሰጣለን፣ አካል ጉዳተኞችን፣ ያልተመዘገቡ፣ የወንጀል ሪከርድ ያለባቸውን፣ ሴቶችን፣ እንዲሁም ኔትወርካችን በጥቁሮች የነፃነት እንቅስቃሴዎች ውስጥ የተገለሉትን የማህበረሰብ ክፍሎች ማዕከል ያደረገ ነው፡፡